

СВОЄЧАСНО ПЕРЕДАНИЙ ПРАКТИЧНИЙ ДОСВІД

Навчальний посібник О. С. Саїнчина “Особливості початкового етапу розкриття вбивств, виконаних на замовлення” (Одеса: Юридична література, 2002-160с.)

Вбивства на замовлення є найбільш суспільно небезпечними злочинами. І хоча у структурі навмисних вбивств їх питома вага досить незначна (вона складає приблизно 2-3%), між тим, спосіб їх скоєння, досить низький рівень розкриття, висока латентність та деякі інші показники свідчать про те, що цим кримінальним “бізнесом” займаються, як правило, професійно підготовлені особи, які таким чином заробляють собі на життя.

Інтерес автора посібника, О. С. Саїнчина, до даної теми закономірний — він, з одного боку, є професіоналом у сфері боротьби з цим видом злочинів, з іншого — викладачем, який прагне передати свій багатий практичний досвід як молодим співробітникам правоохоронних органів, так і студентам, курсантам та слухачам відповідних профільних вищих навчальних закладів, які у найближчий час стануть співробітниками правоохоронної системи України. Крім того, вихід у світ цього навчального посібника є своєчасним, бо наукової та учбово-методичної літератури якраз з цієї теми недостатньо.

Посібник складається зі вступу, двох розділів (які у свою чергу, відповідно поділяються на 6 та 4 теми), висновків та списку використаної літератури.

Перша та друга теми першого розділу присвячені розгляду кримінально-правової та криміналістичної характеристики вбивств, скоєних на замовлення. Позитивним є те, що автор прагне дати поняття таким категоріям як “вбивство на замовлення”, “організатор вбивства на замовлення”, “виконавець вбивства на замовлення”.

Далі автор аналізує різноманітні точки зору щодо структури та змісту криміналістичної характеристики цих понять, робить висновок про наявність п’яти основних ознак, які характеризують цю наукову категорію.

Наступні теми цього розділу присвячені достатньо глибокому розгляду засобів та механізму скоєння вбивств, а також обставин цих вбивств. У процесі переказу вказаних тем автор робить досить логічні висновки, наводить оригінальні класифікації (наприклад, групування закономірностей приховування трупа та ін.)

Другий розділ “Організаційні засади початкового етапу розкриття вбивств, скоєних на “замовлення”, складається з чотирьох взаємопов’язаних між собою тем, у яких автор відповідно висвітлює такі основні питання:

— організація системи попередньої підготовки підрозділів МВС, до компетенції яких відноситься боротьба з цим видом злочинів; робиться цілком закономірний акцент на інформаційному забезпеченні, як одному з основних чинників успішної боротьби;

— типові слідчі ситуації, які мають місце у процесі розкриття “вбивств на замовлення”; тут автор також приділяє достатню увагу системі критеріїв, які дозволяють віднести вбивство до розряду “замовлених”, методиці висування слідчих версій;

— організації взаємодії слідчих прокуратури і органів дізнання у процесі розкриття вбивств на замовлення, де автор досить детально зупиняється на умовах, формах, основних напрямках та порядку взаємодії;

І насамкінець, розглядаючи особливості початкового етапу розкриття вбивств, скоєних на замовлення, автор приділяє значну увагу специфіці проведення таких слідчих дій: огляду місця події, обшуку та виїмки, допиту та ін.

Між тим, як будь-яка наукова праця, навчальний посібник містить деякі дискусійні положення.

– По-перше, назва учбового посібника, по суті, значно вужча, ніж реальний його зміст (тобто, фактично особливостям початкового етапу розкриття вбивств, виконаних на замовлення, присвячена лише четверта тема другого розділу).

– По-друге, дискусійною також є, на наш погляд, структура першого розділу, у якому не зовсім системно розглядаються основні кримінально-правові та криміналістичні положення (так, наприклад, на наш погляд, після першої теми цього розділу слід було розташувати тему четверту та п'яту, а після теми другої і третьої — тему шосту).

Проте, вищевказані зауваження не шкодять загальному позитивному враженню від даного навчального посібника, котрий є досить оригінальним та своєчасним.

І. Г. Поплавський,

*доцент кафедри кримінального права,
кримінального процесу і криміналістики*

Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова